

Universiteti “Ukshin HOTI” Prizren

FAKULTETI I SHKENCAVE KOMPJUTERIKE

PROGRAMI MËSIMOR – SYLLABUS								
Niveli i studimeve		MASTER	Programi			Viti akademik		2018/19
LËNDA		PARIMET E SISTEMIT TE INFORMACIONIT GJEOGRAFIK						
Viti	Parë	Statusi i lëndës	ZGJEDHORE	Kodi		ECTS kredi		3
Semestri	1(parë)					Ligjërata	Ushtrime	
Javët mësimore		15	Orët mësimore			1	1	
Metodologjia e mësimiit		Ligjërata, pune praktike, punime seminarike, raste studimi- projekte						
Konsultime								
Mësimdhënësi		Prof.Ass.Dr. Naim Baftiu		e-mail	naim.baftiu@uni-prizren.com			
				Tel.	+38344234018			
Asistenti		S`ka		e-mail				
				Tel.				

Qëllimi studimor i lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Qëllimi i lëndës është të përshihen disiplinat në SIG-ut ku në terminologjinë e vet e cila në të njëjtën kohë reflekton përmbajtjen dhe orinetimin e saj.</p> <p>Software-t GIS janë dizenuar për të future, ruajtur, modifikuar, marr, analizuar dhe nxjerrin të dhëna të referencuara gjeografikisht (te dhëna të lidhura saktësisht me pika të caktuara në sipërfaqe të tokës) Materiali është i shtjelluar ashtu që të rirforcojë dhe të theksojë kuptimet themelore mbi bazat e SIG-ut duke i dhënë konceptet themelore dhe ilustrimin e metodave për zgjidhjen e të dhënave toksore.</p> <p>Në pjesën e ushtrimeve janë dhënë shumë shembuj praktik që paraqesin bazë të mjaftueshme për zgjidhejn e problemeve me ane të koordinatave dhe paraqitja e imazheve satalitore.</p> <p>Qëllimi është të paraqet objektet të vendosura në hapësirë, shpërndarjen dhe analizen spatiale të tyre. Këtu do të formohet një bazë e të dhënave e cila përmban rrugë shtete qytete lumenj dhe shumë elemente të tjere gjeografike.</p>	<p>Studenti do të jete në gjendje të klasifikoj Llojet e të dhënave dixhitale hapësinore siq janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> harta gjeodezike bazë, të dhënat vektoriale, Modeli dixhital izohipsat, Rrjetet e parregullt trekëndësh orë, Të dhënat VOXEL, analiza e hartave digjitale vektorizimi i të dhënave ristartimi i tyre. <p>Sistemet Global për analizimin e të dhënave hapësinore, GPS ,LIDAR, Imazhet satelitore,</p> <p>Formatet dhe karakteristikat e të dhënave, Remote sensing-aftësitë dhe aplikacionet, Projeksionet, koordinatat e sistemit gjeografik dhe regjistrimi i të dhënave hapësinore, Integrimi i të dhënave hapësinore heterogjene në një sistem të përbashkët-GIS , shpërndarëja e të dhënave hapësinore, kërkimet hapësinore, WEB-bazë e GIS, OGC konsorciumi-sisteme të përbashkta për implementim, Standardet, formatet hapësinore në INTERNET dhe shërbimet nga INTERNETI, SHAPE-Formë, GML, WFS, WMS, SDL, MrSID, Google-Earth. Sistemet GIS: sistemet komerciale (ESRI, INTERGRAPH, MapInfo, Auto DESK).</p>
Metodologjia për realizimin e temave mësimore:	

<ul style="list-style-type: none"> • Prezantimi i temës mësimore në Power Point (studentët mund ta shkarkojnë atë pas çdo ligjërata nga Web faqja e fakultetit). • Rast studimi apo detyrë projektuese(për orën e ushtrimeve) lidhur me temën e ligjëruar. • Përsëritja e temës paraprake nga grupi i caktuar i studentëve, analiza dhe diskutime. 			
Kushtet për realizimin e temës mësimore:			
<ul style="list-style-type: none"> • Salla e pajisur me kompjuterë dhe projektor. 			
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)			
		Vlerësimi në %	Nota përfundimtare
• Vijimi i rregullt.....	5 %	91-100	10 (dhjetë)
• Testi I.....	20 %	81-90	9 (nëntë)
• Provimi përfundimtar.....	50 %	71-80	8 (tetë)
• Punimi seminarik.....	10 %	61-70	7 (shtatë)
• Projekti studimor dhe puna praktike.....	15 %	50-61	6 (gjashtë)
		0- 49	5 (pesë)
Obligimet e studentit:			
Ligjërata		Ushtrime	
<ul style="list-style-type: none"> • Vijimi i ligjëratave • Pjesëmarrja aktive në diskutime gjatë ligjëratave • Punimi seminarik • Pjesëmarrja në test • Provimi përfundimtar 		<ul style="list-style-type: none"> • Pjesëmarrja në ushtrime • Puna grupore në raste studimi dhe detyra • Pjesëmarrja në diskutime lidhur me rastet e studimit 	
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjerata	2	15	30
Ushtrime	2	15	30
Punë praktike	1	1	2
Kontakte me mësimdhënësit/konsultimet	0.5-1	10	10
Ushtrime në terren	-	-	-
Kolokviume, seminare	1	10	20
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanak	1.5	20	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	10	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final, etj.)	2	10	20
Projektet, prezentimet, etj.	2	10	20
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 6 ECTS kredi student duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 60 orë			Ngarkesa totale:
Java	Ligjërata	Ushtrime	
1.	Tema	Orët	Tema
	SIG-Sistemi gjeografik global informacionit Hyrje. Arsyet e shfaqjes së rregullimit të hapësirës SGJGI Potenciali i hapësirës Shfrytëzuesit e planeve rregullative hapësinore. Parimet themelore të rregullimit. hapësinor Planet e rregullimit të hapësirës. Literatura		-Praktika ne teren analiza e GPS-it, koordinimi i koordinatave. Ushtrime numerike
2.	-Llojet e të dhënave dixhitale Hapësinore. -Harta gjeodezike bazë. -Të dhënat vektoriale. -Modeli dixhital izohipsat. -Rrjetet e parregullt trekëndësh orë -Të dhënat VOXEL.		-Vizita e institucionit shtetëror agjencinë kadastër te Kosovës - Analizimi i hartave gjeofizike. - Analizimi VOXEL e tjera

	-Analiza e hartave digjitale vektorizimi i të dhënave ristartimi i tyre.			
	Literatura		Ushtrime numerike	
3.	Sistemet Global për analizimin e te dhenave hapësinore GPS. LIDAR. Imazhet satelitore. Formatet dhe karakteristikat e të dhënave. Remote sensing- aftësitë dhe aplikacionet.		Vizita e 7 pikave hapësinorë ne territorin e republikës se Kosovës te lidhura me satelit	
	Literatura		Ushtrime numerike	
4.	-WEB-bazë e GIS-it -OGC konsorciumi- sisteme te perbashkta per implementim-(Open Geospatial Consortium) -Standardet, formatet hapësinore ne NTERNET dhe shërbimet nga INTERNETI. - SHAPE-Formë, GML, WFS, WMS, SDL, MrSID, Google-Earth. Sistemet GIS: sistemet komerciale (ESRI,		Vizita e institucionit i cili posedon softuerët GML, WFS, AUTOCAD e tjera	
	Literatura		Ushtrime numerike	
5.	-Integrimi i të dhënave hapësinore heterogjene në një sistem te perbashket-GIS -shpërndarja e të dhënave hapësinore. -kërkimet hapësinore -Burimi i Sistemeve te hapur-AutoCad GRASS GIS, Quatium GIS, MapServer, GeoServer, GIS Mobile		Analizimi i hartës GeoServer përmes interneti, sipërfaqet, kodimi, GIS mobili e tjera	
	Literatura		Ushtrime numerike	
6.	-Të dhënat hapësinore dhe teknologjisë së informacionit. -Përvetësimi i të dhënave hapësinore, -Zhvillimi i sistemeve të informacionit gjeografik.		Ne laborator caktohet pika orientuese e te dhenave hapësinorë për analizim dhe diskutim	
	Literatura			
7.	- Nocionet planifikim i hapësirës -Rregullim i hapësirës - Planifikim hapësinor - Rregullim i hapësirës		Praktika ne komunën e Prizrenit ne drejtorin e kat astarë te Prizrenit, raporti i planifikimit hapësinor	
	Literatura		Ushtrime numerike	
8.	Rregullimi hapësinor -harmonizimin e të gjitha aktiviteteve dhe proceseve të hapësirave gjeografike. -vendosjen optimale të popullsisë dhe të aktiviteteve ekonomike. shfrytëzimin racional të tokës.		Analiza e identifikimit te ngastrave me GPS si dhe me ane te satelit	
	Literatura		Ushtrime numerike	

9.	Kush e përdor GIS çfarë mund të bëjmë me GIS Si funksionon GIS Baza e të dhënave ne GIS & Llojet e të dhënave		Përdorimi i GIS-it ne praktik, llojet e GIS-it.	
	Literatura		Ushtrime numerike	
10.	GIS dhe organizimi të dhënat gjeografike në mënyrë që t'i krijojë mundësinë cilitdo që konsulton një hartë që të marrë informacionin e nevojshëm për një projekt apo detyrë të caktuar. Tabelë përmbledhëse që i lejon lexuesit të saj të shtojë informacione apo të dhëna në një hartë referuese të situatës reale në vend.		Vazit ne KPMM Komisionit pavarur te minierave dhe mineraleve	
	Literatura		Ushtrime numerike	
11.	-Një program GIS përpunimi i të dhënave gjeografike nga një shumëllojshmëri burimesh informacioni dhe t'i integrojë ato në një hartë. -Hartat GIS janë interaktive përdorimi i këtyre hartave për (rrugët, kanalizimet, linjat e gazit, spitalet, objektet, parcelat e tokës dhe destinacionin e tyre, etj.).		GIS-i interaktiv detyra ne laborator	
	Literatura		Ushtrime numerike	
12.	Një GIS kombëtar. Përshkrim të plotë dhe të hollësishëm të të gjitha të pasqyruara gjeografikisht. Zhvillimi i infrastrukturave në aspektin ekonomik ashtu edhe atë social, zhvillim i infrastrukturës së të dhënave hapësinore.		Llogaritja dhe parcializimi i ngastrave me programin softuerik AuoCad ne teren	
	Literatura		Ushtrime numerike	
13.	-Ruajtja e informacione në një Server DB(DATA BAZE). - Përdorimi i Teknologjisë GIS - Planifikimi urban dhe zoonimi, - Krijimi i modelit të adresave, - Llogaritjet e barrës fiskale, - Koncesionet, - Punët publike, - Klasat e tokave, - Vegjetacioni i lart dhe i ulte		Formimi i data bazës se te dhënave ne serverin kryesore si dhe identifikimi i punëve publike përmes hartave	
	Literatura		Ushtrime numerike	
14.	- Shkenca e GIS-it -Prodhimi dhe mirëmbajtja e informacionin gjeografik - Mbështetja e aksesit e informacionit nga shumë përdorues (p.sh. infrastruktura e të dhënave hapsinore)		Teoria e GIS-it dhe manipulimi me GIS	
	Literatura		Ushtrime numerike	
15.	Disa prej tyre, si Google Maps dhe OpenLayers, ofrojnë një API të cilat ju mundësojnë përdoruesve për të krijuar			

	aplikacionet sipas kërkesave. Këto mjete “toolkits” zakonisht ofrojnë harta e rrugëve, imazhet ajrore / satelitorë, gjeo kodime, kërkime, dhe funksionalitetin		Mbrojtja e punimeve seminarike dhe detyrave projektues, rastet e studimit.	
	literatura		Ushtrime numerike	

LITERATURA
<p>Literatura bazë:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Geographic Information Systems and Science</i> by Paul A. Longley, Mike Goodchild, David J. Maguire and David W. Rhind 2. <i>Introductory Geographic Information Systems (Prentice Hall Series in Geographic Information Science)</i> by John R. Jensen and Ryan R. Jensen. 3. <i>Sistemi i Informacionit Gjeografik- PAL NIKOLLI, shblu,2011, TIRANE.</i> 4. <i>Krijimi i Hartave Tematike me Anen e ARCGIS ESRI-Pal Nikolli, Tirane 2013.</i> <p>Literatura shitesë:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Michael F. Goodchild Center for Spatial Studies and Department of Geography, University of California, Santa Barbara, CA 93106-4060, USA. good@geog.ucsb.edu</i>
VËREJTJE
<ul style="list-style-type: none"> •Për çdo temë mësimore, studentët do të pajisen me materiale të nevojshme në gjuhën shqipe. •Në fund të çdo ore mësimore, grupet e caktuara të studentëve do të angazhohen me detyrë apo rast studimi lidhur me temën eligjësuar. <p>Rezultatet e arritura nga ajo detyrë, grupet e studentëve duhet ti prezantojë dhe t'i diskutojnë ato në orën e ushtrimeve.</p>

Vërejtje për studentin:
<ul style="list-style-type: none"> •Para së gjithash, studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe rregullat shkollore. •Duhet të respektojë orarin e ligjëratave , ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm në orën mësimore •Është i obliguar posedimi dhe paraqitja ID-studentore në teste dhe provim. •Gjatë hartimit të punimeve seminarike, studenti duhet ti përmbahet udhëzimeve të dhëna nga mësimdhënësi për realizimin hulumtues dhe teknik të punimit.